

schelde stromen

60 | lente 2025

tijdschrift van waterschap Scheldestromen

Van strandwandeling naar geologieles

Verder:

Onderhoud van
bomen en hagen

Werken aan Klaassesweg
en Werendijkseweg

De kasseiweg,
een klassieker

Postbus 1000 • 4330 ZW Middelburg

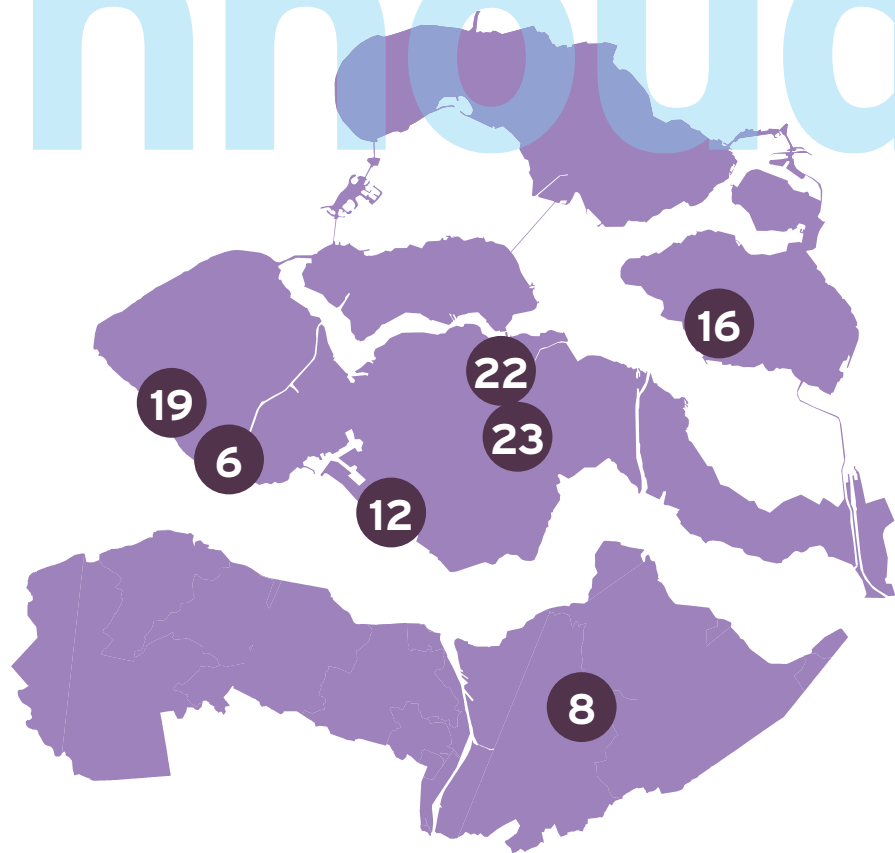
Het voorjaar breekt aan! We kunnen er weer op uit, bijvoorbeeld op de fiets. In de regel kiezen we dan voor de bekende weg en veilige fietspaden in onze directe omgeving.

Heb je de kasseistroken wel eens geprobeerd? De wegen die zijn voorzien van kinderkopjes? Dat is echt eens iets anders, dankzij de combinatie van een fysieke uitdaging in een historische context! Zorg dan wel voor een goed uithoudingsvermogen en een fiets met brede banden, sterke wielen en een stevig frame. En als je dan aan het fietsen bent, let dan eens op het groen langs de wegen. Deze onderhouden we het hele jaar door, voor de veiligheid én de natuur. Misschien rijdt je ook wel langs een van onze objecten, zoals een gemaal of stuw. Collega Jacky vertelt je daarover meer. Dit laat opnieuw zien hoe veelzijdig ons takenpakket is!

Toine Poppelaars
dijkgraaf waterschap Scheldestromen

Lente nabij 's-Heerenhoek.
foto: Rudy Visser

inhoud

- 6 Voorverkenning dijkversterking Buitenhaven Vlissingen
- 8 Groen onderhoud aan wegen
- 12 Een gegronde vraag! De Zeeuwse geologie
- 16 Waterschapper zijn, hoe is dat?
- 19 Klaassesweg en Werendijkseweg: verbreding fietspad en rijbaan
- 22 Waterstanden opmeten met collega Ruben
- 23 Bijzonder gevonden: aarden heuvels

“Voor onze sport zijn de kasseien uniek en zorgen ze voor de zware elementen van de koers.”

- 20 **Wielervoers op 'onze' k(ass)e!**
Als we het over kasseien hebben, kunnen we niet om de wielersport heen. De Omloop van de Braakman is een bekende koers in Zeeuws-Vlaanderen. De volgende editie is zaterdag 15 maart a.s. Hier bestaat zelfs een aparte bokaal voor de beste kasseisprinter. Ga vooral een kijkje nemen!

Op de cover:
Jordy Schelkens en Hendrik Meuwese, pagina 12.

8 Over het onderhoud aan bomen en hagen langs de weg. En over bijzondere exemplaren.

12 Waarom is geologie zo belangrijk voor waterschappers?

16 Een kijkje in eigen keuken: Jacky Ridderhof over werken bij het waterschap.

24 Ruben Oosthoek somt zijn taken op als kantonnier: een hele hoop!

colofon

Scheldestromen is het tijdschrift van waterschap Scheldestromen. Iedereen die interesse heeft, kan een gratis abonnement aanvragen. Het blad verschijnt vier keer per jaar. Het volgende nummer verschijnt half juni.

www.scheldestromen.nl/tijdschrift

Opmaak: Goddard Agency
Druk: Zalsman
Oplage: 21.000

Redactie:
Hans Adriaanse, Jan Bij de Vaate, Josephine van Belzen, Bas Dingenouts, Lieneke de Caluwé, Karlijn Borm, Hendrik Meuwese, Chantal de Putter en Nancy de Waal.

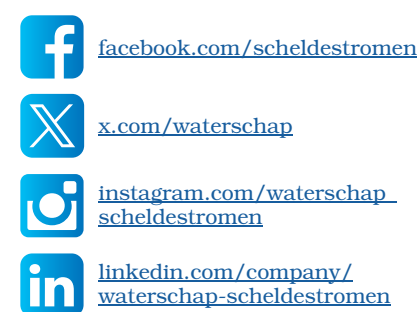
Overige tekstbijdragen:
Toine Poppelaars en Monique Braam.

Reacties, vragen of suggesties?
Ons redactieadres:
Team Communicatie
Antwoordnummer 700,
4330 WB Middelburg
(geen postzegel nodig)

088-2461000

communicatie@scheldestromen.nl

PostNL bezorgt onze tijdschriften verspreid over vier dagen. Daardoor kan iemand anders het blad eerder of later ontvangen dan u.

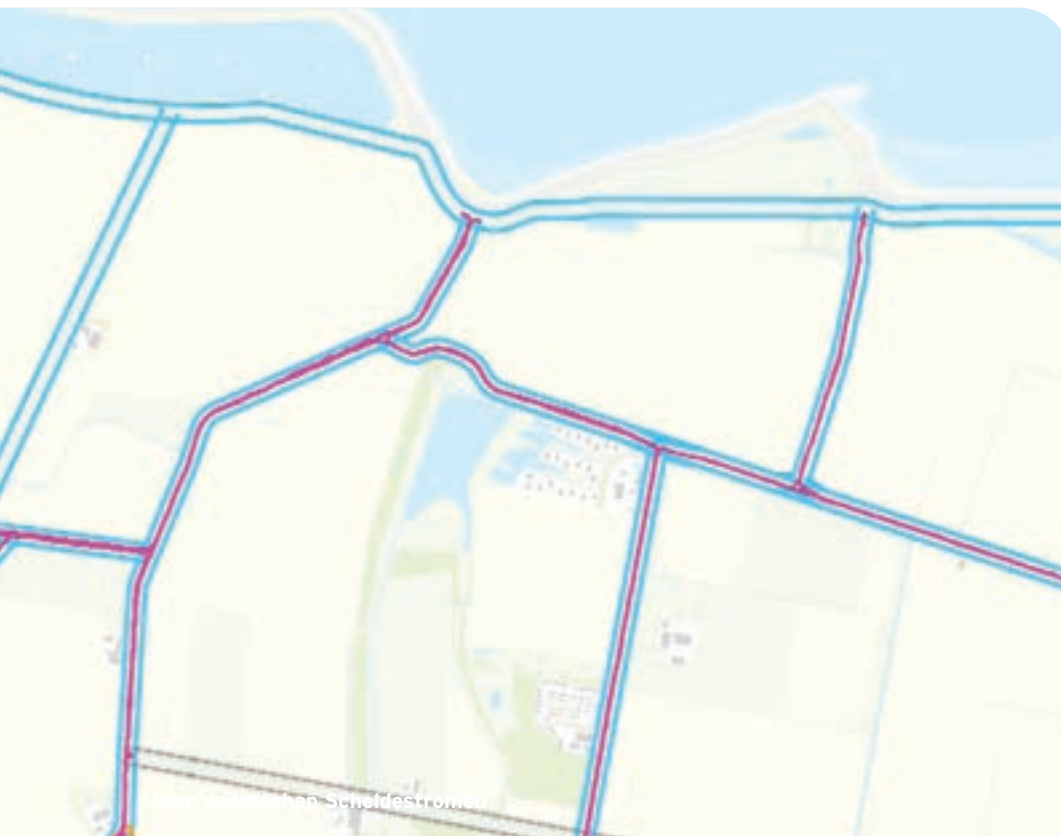
verder

- 6 Nieuwsberichten
- 11 Post
- 18 Goed geregeld: getijdenduiker Waterdunen
- 23 Bijzonder gevonden

Vorbereidingen dijk-versterking Buitenhaven Vlissingen van start

Om ook in 2050 aan de norm voor waterveiligheid te voldoen, versterken we de dijk tussen de Buitenhaven en Sloehaven in de gemeente Vlissingen. Het traject van 7,1 kilometer loopt van de Buitenhaven Vlissingen (stad) langs de Westerschelde naar de Sloehaven. De omgeving van de dijk is zeer divers. Deze ligt onder andere aan de Westerschelde (een Natura 2000-gebied), haven- en bedrijventerreinen, een natuurgebied en langs Fort Rammekens, het oudste zeefort van West-Europa uit 1547. Vanwege de komst van het Justitieel Complex Vlissingen, gaan we aan de slag in twee fasen. Buitenhaven Vlissingen (1,7 km) gaat in 2025 als eerste van start met de voorbereidingen, daarna volgt Sloehaven - Vlissingen (5,4 km).

tekst: Monique Braam

Maaien met een app? Ja!

Vorig jaar startte het waterschap met een nieuwe app voor aannemers die de bermen maaien. Deze app is gekoppeld aan de wegenregistratie, zodat zo goed als mogelijk een actueel beeld zichtbaar is. De bermen die moeten worden gemaaid, staan in de app weergegeven (als blauwe lijnen). Als de aannemer gaat maaien, start hij de app en wordt vastgelegd waar hij is geweest. De route verschijnt in de app (als paarse lijnen). Eenmaal gestopt met maaien, sluit de aannemer de registratie. De app geeft een goed beeld van de voortgang en de volledigheid van het maaien.

tekst: Jan Bij de Vaate

Uw belastinggeld voor een veilig Zeeland

tekst: Joséphine van Belzen

Sabewa Zeeland verzorgt de heffing en invordering van de waterschapsbelasting voor waterschap Scheldestromen. En ook van de gemeentelijke belastingen van acht Zeeuwse gemeenten: Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen en Tholen. In deze

gemeenten ontving men de aanslagen waterschapsbelasting vorige maand. De aanslagen waterschapsbelasting voor Walcheren, Schouwen-Duiveland en Noord-Beveland vallen eind maart op de mat. Niet de leukste post om te ontvangen. Maar wel noodzakelijk. Het waterschap gebruikt uw belasting-

geld om Zeeland te beschermen tegen overstromingen. Ook zuiveren we uw rioolwater, zorgen voor veilige wegen en fietspaden buiten de bebouwde kom en voor een goed waterpeil en schoon water in sloten, ook bij extreme neerslag of droogte.

Onze kerntaken op een rij!

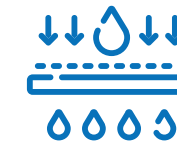
429 kilometer dijken en duinen

Zonder veilige dijken en duinen geen droge voeten.

125.000 bomen en beplanting

Langs veilige wegen horen gezonde bomen en struiken. Ook de wegbermen vallen onder ons beheer.

12.500 kilometer aan waterlopen

Het waterpeil in sloten en kreken mag niet te hoog, maar ook niet te laag staan.

4000 kilometer wegen en fietspaden

Dat is van hier tot Lissabon en weer terug!

Mooie samenwerking Orionis en waterschap Scheldestromen

Vanuit het werkleerbedrijf Orionis Walcheren zijn vier medewerkers gedetacheerd bij het waterschap. "De medewerkers ondersteunen de collega's van de buitendienst met allerlei taken op Walcheren. We onderhouden bijvoorbeeld het terrein van de waterschapslocaties", vertelt voorman Maikel Schrier.

"Als groep nemen we best wat werk uit handen van het dagelijks beheer en onderhoud van de waterschapswegen en fietspaden, de dijken en de watersystemen. Denk aan het schoonmaken van verkeersborden of brugleuningen, het opruimen van zwerfvuil of het (bos)maaieren rondom stuwen

of duikers in de sloot." In 2024 startte de samenwerking tussen Orionis en het waterschap als een proefproject. Maikel: "Van beide kanten zijn we erg tevreden over de samenwerking en zetten we de dienstverleningsovereenkomst voort. Mogelijk breiden we de groep in de toekomst nog uit met extra mensen."

Het waterschap heeft ongeveer 125.000 bomen en 400 kilometer haagbeplanting staan langs wegen. Dit vergt onderhoud. Hoe werkt dit? En welke bomen en hagen zijn wel héél bijzonder?

tekst: Jan Bij de Vaate
beeld: Cynthia Cats

We spreken met collega's Jeroen Houthuijs (links) en Bert-Paul de Kam (rechts) hierover.

Langs de weg: ONDERHOUD van bomen en hagen

Jeroen werkt op de afdeling Wegen en vertelt over het boombeheer: “De jaarlijkse cyclus begint bij het inspecteren van de bomen. Elk jaar controleren we een kwart van het gebied. Hierbij kijken we naar onder andere bladbezetting, gebreken en dood hout. Eigenlijk alle elementen die iets zeggen over de conditie van de boom. Deze inspectie loopt van mei tot oktober. In het najaar zetten we op basis van de inspecties taken uit richting de drie aannemers die het kleinschalig onderhoud uitvoeren.”

Bomenkap, bomensnoei, bomenplant

Van januari tot de start van het broed- en toeristenseizoen halverwege maart, snoeien de aannemers in het gebied. Jeroen gaat verder: “Grootschalig onderhoud, zoals het kappen en aanplanten van bomen, heeft een andere cyclus. Het kappen vindt plaats in november en december en de aanplant gebeurt in januari en februari. Het gaat om zo'n 1.000 bomen per jaar. De kap is nodig als de veiligheid voor weggebruikers in het geding is en bij bomen die aan het eind van hun levensduur zijn. Waar we kappen, planten we ook aan, zodat we het bomenbestand op peil houden.”

Hagen, een andere tak van sport

Bert-Paul, ook werkzaam bij de afdeling Wegen, vertelt over de hagen: “De eerste onderhoudsronde is in mei en juni, de tweede in september en oktober. Uiteraard houden we hierbij rekening met flora en fauna. De hagen nemen we onder handen met de heggenslagmaaier voor het uitzicht en veiligheid van de weg. Hagen staan veelal langs sloten. Daar waar ze de scheiding vormen tussen bijvoorbeeld een fietspad en een autoweg, snoeien we ze aan twee kanten

en bovenop. Langs sloten maait de aannemer eens in de acht jaar de hagen ook aan de slootzijde. Dit valt samen met de baggerperiode, zodat de waterloop optimaal blijft. Soms, in geval van teveel bramen of opschot van iepen, moet we er echt verwijderen.”

Bomen registreren

Het waterschap registreert alle bomen, zodat er een goed beeld is van het te beheren gebied. Bert-Paul: “Dat doen we op een universele manier, namelijk door de Latijnse naam van een plant of struik te gebruiken. Hierdoor weet de aannemer precies over welke soort we het hebben. De Latijnse naam voor een eik is bijvoorbeeld 'quercus'. Dit betekent oorspronkelijk 'fraaie boom'. Het waterschap heeft zes verschillende quercus.”

quercus cerris	-	moseik
quercus ilex	-	steeneik
quercus petraea	-	wintereik
quercus phellos	-	wilgbladige eik
quercus robur	-	zomereik
quercus rubra	-	Amerikaanse eik

Bomen en hagen in de spotlight

Het is niet allemaal rechttoe, rechtaan. Sommige 'Scheldestromenbomen' krijgen bijvoorbeeld speciale aandacht. Jeroen vult aan: “Hoe ouder de boom, hoe meer deze een functie kan vervullen voor de natuur. Zoals onderdak bieden aan de specht of vleermuis of het behoud van het landschapsbeeld. We hebben ook zogenaamde monumentale bomen. Deze zijn vaak ouder dan 80 jaar en voegen

een specifieke cultuurhistorische waarde toe. Een voorbeeld hiervan zijn de bomen langs de Damse Vaart in Zeeuws-Vlaanderen.” Bert-Paul: “Ook knotbomen hebben een cultuurhistorische waarde. Eén keer in de vier jaar worden deze geknot.”

De populier is populair

Onze ‘populairste’ boom is de Canadese populier, daarvan heeft het waterschap er ruim 28.000. Het bomenbestand van Scheldestromen heeft daarnaast 171 populieren met de naam ‘Witte van Haamstede’. “Interessant”, volgens Bert-Paul. “Deze bomen stammen af van een grauwe abeel uit Haamstede en zijn speciaal geselecteerd vanwege hun sterke eigenschappen, zoals weerstand tegen wind en zout. Ze zijn te vinden in Noord-Beveland, nabij Terneuzen en nabij Hulst.”

Wist je dat...

- het blad van de witte Kornoelje ook bijzonder is? Volgens Jeroen is het namelijk parallelnervig.
- Dat levert iets interessants op als je het blad uit elkaar trekt. “Het breekt dan niet af, maar blijft via de nervenstructuur aan elkaar hangen. Moet je thuis maar eens uitproberen.”

De oudste boom? Die dateert uit 1780, een Grenslinde in Kwadendamme. Nog zes jaar en dan volgt een groot jubileum!

“Waar we kappen, planten we ook aan”

Wie rijdt er voor het waterschap door de polder?

Klein onderhoud (2025 - 2028)

- Pennings Groenvoorziening B.V. (Schouwen-Duiveland, Tholen, Sint-Philipsland)
- Zandee Kloetinge (Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland)
- H4A Groen (Zeeuws-Vlaanderen)

Groot onderhoud (2025)

- Zandee Kloetinge

Inzendingen welkom:
communicatie@scheldestromen.nl

redactie: Joséphine van Belzen
foto: Rudy Visser

post!

Lever uw medicijnen in!

Geachte redactie,

Na het lezen van het artikel in de wintereditie van Scheldestromen over medicijnresten, waar benoemd wordt dat deze teruggebracht kunnen worden naar de apotheek of de milieustraat, wil ik graag wat aanvullen. Deze zijn ook zéér welkom bij inleverpunten voor hulp aan Oekraïne. Door de oorlog daar is er een schreeuwend gebrek aan onder andere medicatie en verbandmiddelen. Zoek op internet naar de ‘Stichting Samen voor Oekraïne’ om een inzamelpunt te vinden.

Met vriendelijke groet,

Willie de Feijter -
van Rijsbergen

Stichting
Samen
voor
Oekraïne

Lezer tipt waterschap

Allereerst een compliment voor het magazine Scheldestromen. In de laatste uitgave van 2024 stond een mooi stukje over het nieuwe fietspad bij Dreischor. Het is inderdaad een hele verbetering voor de veiligheid voor fietsers. Alleen, voor de automobilist is het mijns inziens (in het donker) wat minder veilig geworden.

Ik rijd meestal één keer per week 's avonds vanuit Dreischor naar Noordgouwe en vice versa. Mij valt op dat als je zo rijdt en er komt vanaf de andere kant een tegenligger op het stukje dijk (voor de afrit aan de andere kant), waarbij je dus op dimlicht gaat, je heel slecht ziet dat de weg ineens rechts naar beneden afbuigt. Mijn idee: op de plaats waar je voorheen rechtdoor ging, een paar reflectoren of een verkeersbord plaatsen, zodat het iets duidelijker (veiliger) wordt? Zie bijgaande voorbeelden.

Met vriendelijke groet,

Cees de Graaf, Nieuwerkerk

Bedankt voor uw tip! Het project Fietspad Roterijdkijk/Zuiddijk – landbouwroutte Dreischor is geopend, maar nog niet 100% afgerond. De aannemer voert nog restpunten uit en zet de puntjes op de i om alles uitgevoerd te krijgen, zoals vooraf is ontworpen. Daarnaast kijken we of alles in de praktijk ook voldoet of dat we eventueel nog aanvullende maatregelen moeten treffen. Daarbij nemen we signalen uit de omgeving, zoals uw melding, natuurlijk ook mee.

tekst: Hendrik Meuwese
foto's: Cynthia Cats

Yes! Een haaientang. Een trofee van een strandwandeling, want je vindt ze pas na goed zoeken. Je hebt speurogen nodig en de juiste ondergrond. De oorsprong van de Zeeuwse ondergrond verschilt per plek en dat vinden waterschappers belangrijk om te weten. Hendrik Meuwese en Jordy Schelkens vertellen tijdens een strandwandeling waarom.

Een boring bij Vlakte om de ondergrond en grondwaterdruk goed in kaart te brengen.

Een **gegronde vraag!** De **Zeeuwse geologie**

Jordy (links) en Hendrik (rechts) zoeken bij Kaloot haaientang: met succes! Ook vertellen ze ons over de geologie van Zeeland.

zoetwaterbel, een essentiële bron voor het beregenen van gewassen,” zegt Jordy, vergunningverlener bij het waterschap. “Boeren zijn verplicht om minimaal een melding te doen of een vergunning aan te vragen voor het gebruik van het zoetwater in de bodem, zodat de impact op de omgeving en de waterbalans beperkt blijft.”

Ondergrondse storm?

Onze dijken moeten voldoende hoogte hebben, maar dat is niet alles. Hendrik: “Een storm zorgt voor hogere grondwaterdrukken. Dit speelt met name in de opgevolde getijdegeulen. Daarom hebben we voor deze geulen speciale aandacht. We onderzoeken de locatie en opbouw van de geulen door bijvoorbeeld boringen uit te voeren en stukken zand in het laboratorium te onderzoeken. Zo weten we nauwkeuriger welke grondwaterdrukken we kunnen verwachten tijdens een storm. Dit is de basis voor veilige dijken in Zeeland.”

Je las dat de bodemopbouw in de laatste duizenden jaren interessant is voor het waterschapswerk. Maar terug naar onze haaientang, die is een pak ouder. Deze kwam miljoenen jaren geleden in het zand terecht. Je hebt de meeste kans er een te vinden bij Cadzand en de Kaloot. Succes met zoeken!

Een lekkere voorjaarswandeling langs de waterlijn op het strand. Hoe oud is dat strand? Een geologische vraag, want geologie is de wetenschap over de geschiedenis en de processen in de aarde. Op de geologische tijdschaal is dit strand jong. De geologie kijkt immers miljarden jaren terug.

Zo ontstond Zeeland

Hendrik, technisch specialist: “Ik neem je mee in de laatste duizenden jaren, het Holocene. Deze periode volgt op een ijstijd. In deze tijd is het strand gevormd. Maar ook getijdegeulen. De zeespiegel stond namelijk veel lager. Zeeland zag eruit als het huidige Verdrongen Land van Saeftinghe. Grote delen van de huidige Noordzee lagen droog. Er kwamen schorren en slikken, met grotere en kleinere getijdegeulen.

Na de ijstijd steeg de zeespiegel langzaam. De getijdegeulen liepen in noordelijke richting. Het water maakte nieuwe getijdegeulen. Kleine en grote. De meesten slibden dicht. Ze liggen nu in en onder onze polders. Sommigen werden groter en groter. De Oosterschelde en Westerschelde ontstonden, maar ook diverse geulen die nu kreken zijn. Zo is Zeeland, zoals we het nu kennen, ontstaan!”

Zoet en zout

Sinds het Holocene ligt er veen in onze polders. Dat veen klinkt langzaam in. De bodem zakt daar. In en onder de polders liggen ook de dichtgeslibde getijdegeulen. Deze zijn zandig, dus klinken niet in. Daarom zijn het nu de iets hogere delen in de polders. De zogeheten kreekruggen. “In kreekruggen vormt zich door aanhoudende regenval een

buiten

teksten: Lieneke de Caluwé
foto's: Rudy Visser, pixabay, pexels,
uitgever Houtekiet, Cynthia Cats

Zie ze zwemmen

Was het een karper, een rietvoorn of een paling die daar voorbij zwom? Dankzij onderwatercamera's houden we aantallen vissen én vissoorten bij in een aantal van onze vispassages. Een voorbeeld van een vispassage is een aparte doorgang (leiding) bij een gemaal waardoor een vis gemakkelijk heen en weer kan zwemmen tussen de binnendijkse en buitendijkse wateren. Dit is belangrijk voor de voortplanting en de diversiteit van de vissoorten en een gezonde visstand. Benieuwd wat er allemaal voorbij zwemt? Kijk dan op wsss.vislift.nl

De zwemfeiten van 2024

Totaal aantal vispassages in Zeeland:	60
Vispassages met onderwatercamera's:	5
Aantal vissen op camera:	88.154
Diverse vissoorten:	28

Geniet op de fiets

Fietskilometers maken we het meest in de lente en de zomer. Wil je eens iets anders dan het gebruikelijke 'rondje rond de kerk'? Plan online een route via de fietsknooppuntenplanner.

www.anwb.nl/fietsroutes/fietsknooppuntenplanner

350 km
aan fietspaden worden
door waterschap
Scheldestromen beheert.

Jonge natuur- liefhebbers opgelet!

Lentetijd... tijd voor fluitende vogels! Speciaal voor kinderen vanaf 7 jaar stelde de Vlaamse schrijver Jan Rodts een vogelgids samen met de meest voorkomende soorten in Nederland en België. Als je de QR-code scant, leer je de unieke roep van een vogel kennen. Dankzij de duidelijke foto's en illustraties zie je welke kenmerken horen bij een vogelsoort. In het boek is schrijfruimte voor eigen notities, waar en wanneer je een vogel hebt gespot.

Bron: Uitgever Houtekiet

Aziatische hoornaar(s) gezien? Meld het!

De Aziatische hoornaar is een invasieve wespensoort die een bedreiging vormt voor inheemse bijen en wespen. Daarom bestrijden we deze diersoort. Helpt u mee?

- Van maart tot en met juni stichten jonge koninginnen een klein nestje. Deze zitten vaak in de tuin, schuur, vogelhuisjes, heggen, struiken en afdakjes. (Zie afbeelding 1.)
- Vanaf de zomer bouwt de hoornaar een groter nest, wat kan uitgroeien tot de grootte van een skippybal. Deze hangen vaak hoog in een boom. (Zie afbeelding 2.)

Herken de hoornaar

- Vanaf september zit de skippybal vol met duizenden 'werkers' en worden er tussen de vijftig en vijfhonderd koninginnen geboren, die in het voorjaar een nieuw nest maken.

Aziatische hoornaar(s) gezien? Meld dit via www.waarneming.nl/go/vespa-velutina. Voor een melding is een goede foto nodig en een duidelijke locatieomschrijving. Lukt het niet om via de website een melding te doen? Neem dan contact op met uw gemeente of met het waterschap.

Zomertijd

We zetten de klok een uurtje vooruit op 30 maart 2025.

Mmm... zelfgemaakte vlierbloesem- siroop

Het is gezond om twee liter water per dag te drinken. Vind je dat water maar saai? Maak dan zelfgemaakte vlierbloesemsiroop. Heerlijk ter afwisseling. De vlierbessenstruik bloeit tussen mei en juni.

Ingrediënten voor 1 liter siroop:

- +/- 25 bloemschermen
- ½ citroen
- 500 gram suiker
- 1 liter lauwwarm water

Hoe maak je het?

Pluk de bloemschermen en verwijder de steeltjes. Doe de bloemetjes in een grote pan. Giet het lauwarme water erover en laat een nacht staan. Zeef daarna het mengsel met een fijne zeef of kaasdoek. Voeg de citroen en suiker toe aan het vocht dat overblijft. Kook dit in ongeveer tien minuten tot siroop. Doe de siroop in een gesteriliseerde (weck)fles en bewaar in de koelkast. Voeg de limonadesiroop toe aan koel (bruis)water. Lekker met een schijfje citroen en ijsblokjes. De siroop is ook een fijne toevoeging aan zomerse desserts.

Veerse Meer: samen houden we het veilig

Varen, surfen, zwemmen, wandelen, fietsen: het Veerse Meer is een populaire recreatieve bestemming. Een leuk dagje uit voor eigen inwoners en toeristen. Een dagje uit is gezellig en ontspannend, maar moet ook veilig zijn. Daarom gelden er regels voor de recreatieterreinen en op het meer.

Scan de
QR-code
voor meer
informatie.

*“Die diversiteit?
Tja, dat is toch wel
een dikke plus aan
mijn baan.”*

Hoe is het om...

Jacky Ridderhof bij gemaal De Noord.

...waterschapper te zijn?

**Modder aan je laarzen of mantelpak aan?
Vooral samenwerken of een berg zelfstandigheid?
Met de seizoenen meewerken of vaste taken?
Is werken bij het waterschap voor iedereen hetzelfde of
juist heel verschillend? We nemen de proef op de som.**

tekst: Karlijn Borm | foto's: Cynthia Cats

“Laten we afspreken bij de afvalwaterzuivering in Sint-Maartensdijk, dan kunnen we vanaf daar het gebied in.” We ontmoeten procesoperator Jacky Ridderhof (37) op een nog frisse woensdagochtend. Jacky werkt bij de afdeling Afvalwaterketen en zorgt ervoor dat stuwen en gemalen in de regio Tholen en Sint Philipsland goed functioneren. Hij vertelt ons over zijn baan bij het waterschap.

Hoe ziet jouw werkdag eruit?

Jacky's dag begint vroeg, half acht. “Ik start altijd achter de computer. Ik controleer welke storingen er waren in het gebied. Waren het écht dringende meldingen? Dan pakte de storingsdienst deze na werktijd al op. Ik controleer alle knelpunten en maak een volgorde in belangrijkheid. Die volg ik bij mijn werkronde. Van vervuilde niveaumetingen tot verstopte pompen. Er passeert van alles de revue. Is mijn planning gemaakt? Dan stap ik in de auto. Ga je mee?” In de auto gaat Jacky verder. “Ik ben veel alleen op pad, maar voor sommige klussen heb ik hulp nodig van andere collega's, bijvoorbeeld een werktuigbouwkundige of een elektricien. Die bel ik dan 's ochtends op voor het maken van een afspraak.”

Een afvalwaterketen, wat is dat?

Jacky is verantwoordelijk voor diverse objecten in de regio Tholen

en Sint Philipsland. “Eigenlijk alle mechanismen vóór het water op een zuivering terechtkomt of het water weggepompt wordt naar zee. Dit is afhankelijk van het soort afvalwater, er zijn verschillende soorten. Oppervlaktewater, afkomstig van neerslag. Dat komt terecht in sloten en brengen we via stuwen naar een poldergemaal. Daar reguleren we de waterstand. Het doel hiervan: overstromingen tegengaan. Rioolwater is een andere waterketen. Het rioolwater verzamelen we per dorp in een rioolgemaal. Vanaf daar pompen we het naar de lokale zuivering. In mijn werkgebied tellen we een derde keten: het zoetwater. Het zoetwater van het Schelde-Rijnkanaal gebruiken boeren in de zomer voor beregening. Aan ons de taak het water het land in te transporteren. En, oh ja, nu vergeet ik de vispassages nog. Die diversiteit? Tja, dat is toch wel een dikke plus aan mijn baan.”

Hoe is dat voor jou, waterschapper zijn?

Als we bij gemaal De Noord aankomen voor een systeemherstart, kletsen we verder over werken bij het waterschap. “Net zoals nu ben ik veel op mezelf. Daar moest ik aan wennen. Ik werkte hiervoor bij het Korps Mariniers, later bij SABIC. Daar werkte ik in teams. Hier draag ik veel verantwoordelijkheid. Ik neem 71 objecten onder mijn hoede. Ik ga er volledig voor, en dat

*“Werken bij
het waterschap?
Ja, dat zou ik
aanraden!”*

is een van de redenen waarom ik mijn werk zo leuk vind. Ik ben erg veel buiten, ook echt iets voor mij. En moet je kijken wat een uitzicht.” Hoe zou jij het omschrijven, waterschapper zijn? “Dat vind ik een moeilijke vraag. Het is voor mij niet per se een roeping, dat was voor mij mijn werk bij de mariniers. Maar het is echt een geweldige baan. Ik had ook nog nooit zo'n flexibele werkgever. Ik heb twee zoontjes van twee en vier en als ik een dag vrij wil inplannen, dan kan dat altijd. Die werk-privébalans is voor mij het belangrijkste. Werken bij het waterschap? Ja, dat zou ik aanraden!”

Resumé: hoe is het om waterschapper te zijn? Voor Jacky is het: buiten werken, verantwoordelijkheid dragen, genieten van flexibiliteit en afwisseling.

Getijdeduiker: goed geregeld

Noordzee

Unieke besturing voor natuur en waterveiligheid bij Waterdunen

Waterdunen is een natuur- en recreatiegebied aan de Zeeuws-Vlaamse kust. Via een getijdenduiker stroomt het water door 3 kokers tussen het gebied en de Noordzee. Het waterschap zorgt voor de unieke aansturing van de getijdenduiker.

Door de werking van schuiven in de getijdenduiker staan sommige delen van Waterdunen minder vaak onder water dan andere delen. Hierdoor groeien er verschillende soorten planten. Daarnaast zijn er vogeleilanden die alleen buiten het broedseizoen met springtij onder water komen te staan. Een unieke technische regeling maakt deze gedempte waterstroom mogelijk.

De hoogwaterschuiven sluiten bij een waterstand van NAP+3,30 (storm). Uitwisseling van water blijft dan beperkt mogelijk, doordat de schuiven in één koker op een kier open blijven staan.

Waterpeil

Vloed: circa NAP +2,1 meter
Eb: circa NAP -1,8 meter

Regelschuif

Elke koker heeft een regelschuif. Deze zorgt iedere dag voor de juiste waterstand.

Bedieningsgebouw

Gewenst waterpeil

Bij springtij: circa NAP +0,65 meter,
10 centimeter hoger buiten broedseizoen;
Bij doottij: circa NAP -0,3 meter

Een koker is 3x4 meter

Waterdunen

in de steigers

Klaassesweg en Werendijkseweg: verbreding fietspad en rijbaan

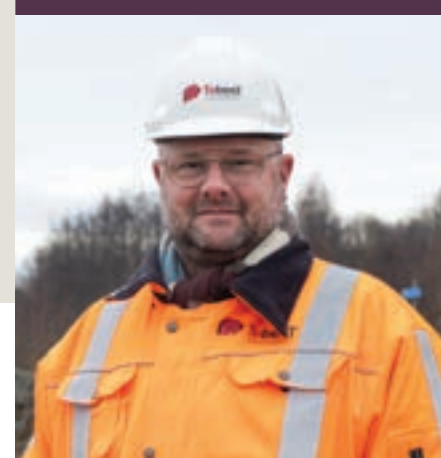
Waterschap Scheldestromen werkt aan het fietspad en een deel van de rijbaan langs de Klaassesweg bij Dishoek en de Werendijkseweg bij Zoutelande. Projectleider Paul Tebes geeft een inkijkje in de werkzaamheden.

Klaar: medio 2026

tekst: Bas Dingenouts
foto's: Cynthia Cats

Projectleider Paul Tebes.

“Uit onderzoek blijkt dat dagelijks zo'n 250 tot 1.000 fietsers dit pad gebruiken. Voor dergelijke aantallen is het fietspad niet breed genoeg. We verbreden het fietspad dan ook van 2,3 naar 3,5 meter om de verkeersveiligheid te waarborgen. Tegelijkertijd verbreden we ook een deel van de rijbaan van 3,5 naar 4,5 meter. Daarnaast leggen we aan weerszijden van de rijbaan grasbetontegels aan. De geplande rooiwerkzaamheden zijn ondertussen afgerond. Het was helaas nodig om een deel van het groen langs de weg te verwijderen, omdat we genoeg 'obstakelvrije ruimte' nodig hebben tussen het fietspad en het groen. Bij het ontwerp van het vernieuwde fietspad en de rijbaan is geprobeerd zoveel mogelijk groen te behouden. Na afloop planten we natuurlijk

weer nieuwe bomen en hagen. Op die manier krijgen de Klaassesweg en Werendijkseweg weer hun karakteristieke groene uiterlijk.”

“Langs het bestaande fietspad liggen verschillende kabels en leidingen. Deze verleggen we nu, want het is niet wenselijk om het fietspad en de rijbaan hierboven aan te leggen. Tijdens het aankomende toeristenseizoen, vanaf mei, pauzeren we de werkzaamheden tijdelijk. Het is de bedoeling dat het werk in oktober weer wordt opgepakt en het project in april van 2026 is afgerond.”

De kasseiweg, een klassieker

Waterschap Scheldestromen beheert en onderhoudt bijna 4.000 kilometer plattelandswegen. Dit is ongeveer de afstand van Middelburg tot Gibraltar heen en terug. Deze wegen bestaan uit diverse soorten wegverharding. De bekendste zijn de asfaltwegen, maar we kennen ook de kasseiweg. Een 'gouwe ouwe'!

tekst: Hans Adriaanse | foto's: Cynthia Cats

Kassei komt van het Latijnse woord (via) calceata, een met steen bedekte weg. Heel vroeger schreef men het als kassij of kassijwegh. Later werd het kassei als aanduiding voor kinderkopje of straatkei. Sommigen zeggen weg ermee, anderen maken zich weer hard voor behoud van deze klassieke steen.

In opmars

Kasseilegger was vroeger een zwaar beroep. De leggers werkten maandenlang ver van huis. In de wintermaanden werkten ze in de plaatselijke baksteenfabrieken. Vroeger lagen de kasseien echt overal, totdat de straatklinkers, betonplaten en asfalt beschikbaar waren. De laatste jaren is er, vooral in de steden, weer sprake van een opmars van de kassei als historisch en natuurlijk materiaal. De keien laten een soort exclusief karakter zien en zijn gelijk een natuurlijke snelheidsbeperking. Wist je dat ook op Times Square in New York en op het Rode Plein van Moskou kasseien liggen?

Zeeuwse kasseien

In Zeeland vinden we de kasseistroken vooral terug in Zeeuws-Vlaanderen. Prachtige, uitgestrekte polderwegen met links en rechts akkers vol gewassen als uien, bieten, aardappels en tarwe en dan ineens... rijd je op een kasseiweg. Bij buurtschap Pyramide in de gemeente Sluis zijn de langste stroken, langs de Timmermansweg (1,9 kilometer) en de Smokkelweg (1,3 kilometer). In de buurt van Biervliet liggen bekende stroken op de Bolderweg, Noordstraat en de Paviljoenweg. Bij IJzendijke tellen we drie kasseiwegen: Kasseiweg, Schorerweg en Mauritsweg. In Noord-Beveland liggen nog twee stroken. In Geersdijk, namelijk Het Kaaidijke, en in Rilland, de Hogerwaardweg. Patrick van Megen is beleidsmedewerker wegen bij het waterschap. "Bijna alle kasseiwegen in onze provincie, buiten de bebouwde kom, zijn bij ons in beheer en belangrijk voor het behoud van ons cultureel erfgoed. Als onderhoud nodig is, dan gebeurt dit met een plaatselijke aannemer. Bij het herbestraten plaatsen

Wist je dat...

...ook op Times Square in New York en op het Rode Plein van Moskou kasseien liggen?

...bijna alle kasseiwegen in onze provincie, buiten de bebouwde kom, bij ons in beheer zijn en belangrijk zijn voor het behoud van ons cultureel erfgoed?

we aan de buitenzijde van de wegen betonnen banden voor de stevigheid.”

Zonder kasseien geen koers

Als we het over kasseien hebben, kunnen we niet om de wielersport heen. Klassiekers als Parijs-Roubaix en de Ronde van Vlaanderen werden bekend of berucht door de vele kasseien op de route. ‘Zonder kasseien, geen koers’ wordt daar herhaaldelijk gehoord. De Omloop van de Braakman is een bekende koers in Zeeuws-Vlaanderen, de volgende editie is zaterdag 15 maart a.s. Hier bestaat zelfs een aparte bokaal voor de beste kasseiensprinter. Koersvoorzitter Edwald Martijn: “Mooi om bij ons talentvolle jongeren aan het werk te zien op de kasseien en ze jaren later bij de klassiekers vooraan terug te zien.” Bekend met de streek is inwoner Brian van Goethem, ex-prof bij team Roompot en Lotto Soudal.

“Voor onze sport zijn de kasseien uniek en zorgen ze voor de zware elementen van de koers. Voor een trainingsrondje zoek ik ze echt niet op, want fijn fietsen? Nee, niet echt.” Mick van Dijke, profwielrenner bij team Bora-Hansgrohe en afkomstig uit Zeeland, sluit zich hier volledig bij aan. “Fantastisch die kasseien, hoe meer hoe beter, niet omdat het zo lekker fietst, maar daar kun je het verschil maken. En met de juiste techniek probeer ik zo snel mogelijk over de stroken heen te gaan.” En

“Fantastisch die kasseien. Hoe meer hoe beter!”

dat gaat hem goed af, gezien zijn uitstekende prestatie in de loodzware 2024 editie van Parijs-Roubaix.

Eigen kasseikoerservaring

Bij dagtochten op de fiets door ons mooie Zeeuws-Vlaanderen kom ik regelmatig kasseistroken tegen. Op mijn fietstocht naar de bron van de Schelde (zomernummer 2024) eerst in België afgezien op de kasseien van de Koppenberg en de Oude Kwaremont. Vervolgens in Noord-Frankrijk richting Gouy over heel veel kasseien gestuiterd. En altijd in mijn achterhoofd, als ik nu maar geen leuke band krijg, mijn ketting er niet afloopt of niet val. Ga ik voor de smalle grasstrook of blijf ik in het midden fietsen? Maar als dan het eind van het pad in zicht is, komt toch weer dat geluksmomentje: ja, ik heb het gehaald. Op naar de volgende uitdaging!

: bijzonder gevonden

Aarden heuvels bij Baarsdorp

Langs de A58 tussen Vlissingen en Goes liggen ter hoogte van het gehucht Baarsdorp twee vreemde bulten in het landschap. Het gaat hier niet om een vliedberg of woonterp, maar om de resten van een mottekasteel.

tekst: Chantal de Putter | foto: Cynthia Cats

De twee aarden heuvels bij Baarsdorp zijn de restanten van een mottekasteel. Een kunstmatige heuvel ter verdediging van het gebied. Dit bestond uit twee gedeelten: het nederhof en het opperhof. Het nederhof werd gevormd door een boerderij, bijgebouwen en een poortgebouw. Het opperhof was het eigenlijke mottekasteel. Het was een taps toelopende aarden heuvel met bovenop een toren, omgeven

door een palissade. De heuvel had aan de basis een doorsnede van ongeveer 30 meter. Aan de voet ervan lag een ringgracht.

Om vanuit het nederhof naar het opperhof te gaan, moest je via een brug over de mottegracht. Ook nu zijn het nederhof en het opperhof aan de oneffenheden in het terrein nog steeds te herkennen.

In het begin van de veertiende eeuw kwam er een einde aan de bouw van mottekastelen. Tussen de graven van Vlaanderen en Holland woedde een strijd om Zeeland en werden talrijke mottekastelen verwoest. De rijke adel begon vervolgens in Zeeland op grote schaal kastelen van baksteen op vlak terrein te bouwen.

**"Mijn
brood
eet ik meestal ergens onderweg
in de auto op."**

Ruben Oosthoek (37),

Kantonnier beheer en onderhoud,
afdeling Watersystemen

Ruben was bezig met het opmeten van de waterstanden in sloten bij Wolphaartsdijk. Er zijn ongeveer 68 meetpunten, de zogenoemde peilschalen, in zijn werkgebied Oost-Beveland.

"De waterstanden voer ik maandelijks in een app in. Dat werk doe ik in combinatie met toezicht op het maaiwerk van de gemeentes in waterpartijen binnen de bebouwde kom. Die horen ook bij het watersysteem. Ik ben nu ruim drie jaar waterschapper en werk fulltime, maar heb een dag in de week ouderschapsverlof. Mijn verdere taken zijn bijvoorbeeld toezicht houden op maaiwerk door aannemers. En de landeigenaren bellen mij wanneer hun gewas van het land is, zodat wij onderhoud aan de sloot kunnen doen.

Ook heb ik altijd een hele klus aan de inventarisatie voor de baggerwerkzaamheden van het volgend jaar. In 2026 is dat een gebied westelijk van het kanaal. Ik breng alles in kaart, zoals te snoeien beplanting, te vernieuwen beschoeiing, de kwaliteit van oevers, hoeveel materiaal nodig is en hoeveel kuub specie er afgevoerd moet worden. Al die gegevens gebruikt de opzichter voor de begroting. Ik heb ook een aantal keer per jaar piketdiensten. Gelukkig was de laatste keer niet tijdens carnaval."